

ZAHIRIDDIN MUHAMMAD BOBURNING ADABIYOTGA QO'SHGAN HISSASI

Ochilova Shoxsanam Furqat qizi

Samarqand viloyati Oqdaryo tumani 6-umumta'lim maktabi ona tili va
adabiyot fani o'qituvchisi

shoxsanamochilova@mail.ru

<https://doi.org/10.5281/zenodo.14898253>

ARTICLE INFO

Qabul qilindi: 11-yanvar 2025 yil

Ma'qullandi: 12-yanvar 2025 yil

Nashr qilindi: 20-yanvar 2025 yil

KEY WORDS

shoir, sarkarda, siyosat,
meros, she'riyat, tasavvuf, Markaziy
Osiyo, mamlakat.

ABSTRACT

Zahiriddin Bobur o'z zamonasining buyuk davlat arbobi, sarkarda, shoir va tarixchi bo'lgan. U o'zbek va tojik adabiyotining buyuk vakillaridan biri hisoblanadi. Boburning asarlari tarix, siyosat, adabiyot va madaniyatga oid ko'plab nuqtalarni qamrab oladi.

Kirish

Zahiriddin Muhammad Bobur (1483-1531) Markaziy Osiyo tarixida buyuk ta'sir ko'rsatgan shoir, mutafakkir va davlat arbobi bo'lgan. U o'z asarlarida fors va turk tillarini boyitirib, adabiyotga katta hissa qo'shgan. Boburning ijodi uning davlat boshqaruvida ham, adabiy faoliyatida ham yaqqol ko'zga tashlanadi. Uning asarlari orqali Markaziy Osiyo madaniyati va adabiyoti Yaqin Sharq mamlakatlariga keng tarqalgan.

Adabiy merosi. Bobur o'z she'rlarida Sufiylik tasavvuf, adolat va insoniylik g'oyalarini targ'ib qilgan. Uning "Sharhus-saada", "Andarznama" kabi asarlari Fors va Turk tillarida yozilgan bo'lib, ular orqali u jamiyatdagi adolatsizlikka qarshi o'z ovozi ko'tarib, ozodlik va inson huquqlari haqida fikrlar bildirgan.

Tasavvuf va ijtimoiy fikrlar. Bobur she'rlarida tasavvufiy g'oyalar bilan bir qatorda, ijtimoiy masalalarga ham murojaat qilgan. U insonning ma'navigiga, ruhiga tegishli mavzularda yozgan. Shuningdek, u o'z asarlarida hukmdorlarga ma'naviy maslahatlar berib, ularni adolatli boshqaruvga chaqirgan.

Davlat boshqaruvi va adabiyot. Bobur davlat boshqaruvida ham, adabiyotda ham yangiliklar kiritgan. U o'z asarlarida davlatni boshqarish san'atini, xalq bilan aloqalarni va adolatli boshqaruvni targ'ib qilgan. Uning bu qarashlari hozirgi zamon davlat boshqaruvi uchun ham ahamiyatga ega.

Boburning ta'siri. Bobur o'z asarlari bilan keyingi davrda yashagan shoir va mutafakkirlarga katta ta'sir ko'rsatgan. Uning ijodi Markaziy Osiyo, Eron va Turkiyadagi adabiy an'analarda keng o'zlashtirilgan. Hozirgi kunda ham uning asarlari o'quvchilar va tadqiqotchilar tomonidan katta qiziqish bilan o'qiladi.

Xulosa

Zahiriddin Muhammad Bobur o'z adabiy asarlarida insoniyat, adolat va ma'naviyat g'oyalarini targ'ib qilgan. Uning ijodi Markaziy Osiyo va Yaqin Sharq adabiyotining rivojiga katta hissa qo'shgan. Boburning merosi hozirgi zamon uchun ham ahamiyatli bo'lib qolmoqda, chunki uning g'oyalarilarning ko'parrasi zamonaviy jamiyatning ehtiyojlari bilan mos keladi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI

1. Sayfiddin Jalolov, "Bobur haqida o'ylar", Toshkent- 2006.
2. Rahmon Farmonov, "Zahiriddin Muhammad Bobur. Shoh, shoir va diplomat". Nashriyot "TAVFIQNASHR" -2023
3. Q. Yo'ldoshev, S. Qambarova, D. To'xliyeva, N. Yusufjonova, O. Olimjonov. Adabiyot 5-sinf II-qism (30-36 b) Toshkent – 2024

**INNOVATIVE
ACADEMY**